

WIADOMOSCI WARSZAWSKIE

WE SRZODE DZIA 7. WRZESNIA ROKU 1768.

Z WŁOCH Xiążę Jmć nie poczyta otrzy-
 Z Ferrarza d. 23. Lipca. Pan manie Miast i Powiatów Orbitel-
 Emo, który z Eskadrą do Algie- lo, Porto-Encole, Monte-Philippo i
 ru udał się, ponowił pokoy mię- Talamone zaatak pożyteczne, aby
 dzy Algieczykami i Wenetami, dla niego miał podejmować na-
 Rzeplta Wenecka swoje oświad- klady na utrzymanie w tychże
 czając mu z tey miary ukonten- Miastach z dług, któreby Neapo-
 towanie, uczyła go dnia 21 te- litańczyków żeglugę przeciw
 go miesiąca Krwalem stuly Barbarzyńskim okrętom ubeście
 złotey. Podług niektórych wa- czyły. Nie tylko W, Xiążę nie
 domości, ani traktat handlowny, myśli ustąpić Miasta Porto-Fer-
 an i wymiana Kraiu Stato delli rajo na wyspie Elbie, ale nawet
 prefidi mieysca mieć nie ma. domagał się przywrócenia dwóch
 Pracyczyna tego być ma, iż W. lenności do zezłego Mediceur

zów domu w Królestwie Neapolitańskim należących. Odpowiedzieć na to miano, iż lenności te prawnie do Neapolitańskiej Korony przyłączone były, po wygasłej Mediceuszów familii, iako się z dyplomatów przy Jewestyturze danych pokazuje. General *Paoli*, nie przestaje czynić przyzwolite rozporządzenia dla ubeśpieczenia wy py Korsyki. Wszakże się obawiać potrzeba, aby między onemi wypiarzami nie wkradły się niezgody.

Z F R A N C Y I

Z Paryża d. 8. Sierpnia.

Eskadra, na której Margrabia *de Chauvelin* udać się do Korsyki ma, w gotowości w *Toulon* zostaje. Z *Roche fort* piszą, iż pioruntemi czasu uderzył, w skład mały prochowy, i przebiwszy sklepienie na 6 łokci grube prochy zapalił. Ten przypadek gwałtownie wszystkie prawie Miast tego Kamienice w zruszył i okna wytłakł. O miłe z tantąd od zapalenia tego prochu zatrzęsła się ziemia. Szczęściem osobliwym stało się, iż ogień składu prochowego wężkiego nie doszedł. Posel Marokański tu się znajdujący, nader łeczupłą i wniczym z dostojnością Monarchy twego nie zgadzającą się ma asystencyą. *Pau de Voltaire* w

jednym świeżo na światło wydanyim piśmie swoim, ostro nader następuje na wiekopomne dzieło Pana Prezydenta *Henault* opisujące treść historyi Francuskiej. Krytyce takowej tym bardziey tu się dziwią, iż sam Pan *Voltaire* dawniey niezmiernie toż dzieło chwalił, i przyiacielem się zawsze tegoż Prezydenta osobliwym być oświadczał. Baczniey si zatem ludzie przypisują ten tak dziwny postępek zazdrości, która passyą była zawsze nad umysłem Pana *Voltaire* przemagającą, i która polpolicie źródłem jest wszystkich niesnasków między ludźmi uczonemi wszczętych.

Z A N G L I I

Z Londynu d. 9. Sierpnia.

Parlamentu Sessya do dnia 11 tego miesiąca odłożona, znowu odwleczona jest do dnia 13 Września. Woyska, które do Ameryki posłane będą, w tey liczbie tam staną, iako być zwykła pod czas wojny. Obywatele Nowego Yorku składają się na zebranie Regimentu jednego Prowincyalnego. Dnia 5 tego miesiąca była rada w *St. James*. Xiążę *de Cumberland* dnia wczorayszego pod żagle wyszedł w *Spithead* mając na irzędziemne morze żeglować. Boiażń aby w Ame-

ryce północney nie wszczęły się dla opatrzenia się w niektóre po-
jakie rozruchy, coraz bardziej trzeby przybyło. Te okręty
pomnaża się. Kupcy nasi Kon- do Algeru żeglować mają, ale na
missye rozmaite z onych Krain iaki koniec ielcze do tad nie
mający, z wykonaniem onych wieny. Konful naz w Algie-
zatrzymali się. Powiadają tu, rze pi ze, iż za pośrednictwem
że bank Królewski ma być zało- tego, stanęła między Wenetami
żony, w kaźdey z trzech głó- i Algierczykami ugoda, która
wniejszych Prowincyi Amery- podług wszelkiego podobieństwa
kańskich, od Kapitałów do tego trwałsza będzie, niż inne dotąd
banku oddanych płacona być ma- uczynione przymierza. Z Kor-
prowizya po 5 od sta. Pan *Wil-* fyki mało co wiadomości odbie-
kes zaprowadzony był dnia wczó- ramy. Nie rozumiemy, aby
rayszego o 4 godzinie z rana pod Anglia wplątać się w wojnę z
strażą przelożonego więzienia, Francją dla Korfyki chciała.
w którym zostaie, do *Guilford*, Korfykanie wszelkim wojen-
aby tam dnia dzisiejszego świad- nym ryńsztunkiem na długi czas
czył w sprawie żołnierza iedne- opatrzeni, sami przez się potra-
go od gwardyi, który dnia 10 fią oprzeć się Francuzom. Gdy-
Maja przy wszczętym pod wię- by się im nie powiodło, tedy do-
zientem Pana *Wilkes* rozruchu, fycby ielcze czasu było dania
młodzieńca iednego zabił. Pan im protekcyi. Korfykanie wię-
Wilkes miał w tey podróży li- kszą część wyspy iwoiey posia-
czną z przyjaciół tak konno, ia- daią, mogą na 30 lub 40 tysięcy
ko i karetami iadących asyften- woyska wystawić, mają góry do
cyą. Bankierz pewny tutejszy którychby się schronili, są przy-
posłał Generałowi *Paoli* do Kor- tymi mężni nader i waleczni, wal-
fyki wexel na 75 tysięcy F. S. czą o wolność, mają wodza na-
Lord *Bute* w samey rzeczy do- der roztropnego, zatym Fran-
Francyi dla poratowania zdro- cya na zawoiowanie onych po-
wia swego wyiechał, z kąd udać- tężnych nader sił użyćby musia-
się do Włoch zamysła, do pe- ła. W Londynie ielcze z stro-
wnych cieplic. Pięć wojenaych ny tragarzów trwają rozruchy.
Hollenderskich okrętów pod Siedmiu ich herisztów w praw-
Kommendą Wice-Admirała ied- dzie obieżono, ale ta rzecz iel-
dnego zokaiących do *Portsmouth* szcze ich nie uspokoiła. Gro-

zić obywatelom nie przestać, i jest iakaś umyślna siła, z utra- dla tego z rozkazu Dworu poc- tą pamięci złączona. Często- czet znaczny żołnierzy tam wy- trafia mu się w takie wpadać- śać musiano, gdzie się robotą dzieciństwo, iż bez żadnej przy- swoją najbardziej zwykli ba- czyny nakłztat dziecka płacze. wić. Z Berlina częstych tu od Nie pamiętamy lata żadnego, którego byśmy tyle burzy i gra- Kawalera Jędrzeja *Mitchel* mie- dów jak teraz doznali. Wiele- wać zwykliśmy Kurryerów, nie mieysc przez powodzie w ni- wiadomo jednak co ich expedi- wecz obróconych zostało, wiele- cye zawierają. Kompania nasza ludzi pioruny zabiły, mosty i do- Kupiecka Indyi wschodnich nay- my częścią od wód zburzone bogatsza jest z wszystkich na częścią od porunów spalone świecie podobnych Kompanii, były. Z tym wszystkim, spodzie- wszystkie oney okręty z zupeł- wamy się tego roku żniwa, nad- nym tu przybywają ładunkiem, inne lata obfitego. Cena zbo- a na okręcie temi dniami przy- ża wkrótce znacznie upadnie. być mającym z Bengalu, znay- Z Ameryki nie niemamy zna- duie się 500,000 F. S. w gotowi- cznego, wyiawszy, iż rybacy- znie. Składy towarów teyże Francuzi na wyspie *Cap-Breton* kompanii tak liczne tu są, iż plac 14 bud na suszenie i solenie ryb- 400 zwyczajnych domów zay- wystawili, za nadzieją ien- mują, pensya Pifarzów tey kom- nego okrętu wojennego nasze- panii 30 F. S. jest pomnożona, a- go, do zburzenia onych zniewo- Pifarzów samych znaczna kwota- leni byli. Francuzi na to narze- ta przybyła. Ktoby się kiedy- kać nie mogą, ponieważ takowy- spodziewał, aby Kompania Ku- onych postępki ostatnim trakta- piecka obzerniejze Królestwo- tom cale jest przeciwny. Dwór- niż jest Anglia sama posiadała, a- nasz postanowił Port *Milford* w- iednak część wielka Indyi do- *Komwalii* tak wydoskonalić, aby- niej należy. Ktoby rozumieł: jednym z najlepszych Angielskich- wienia początkiem być miał Syn portów stać się mógł. Założono- barwiera, a iednak Ociec *Lor-* przy nim nowe okopy, a teraz- da *Clive* barwierzem był. Lord w takim jest stanie, iż okręty- ten dla zdrowia swego dotąd we- wojenne wszelakiej wielkości, Francyi zoskaie, choroba jego w nim wygodnie stanąć mogą.

SUPPLEMENT

DO WIADOMOSCI WARSZAWSKIE

WE SRZODĘ DNIA 7. WRZESNIA ROKU 1768.

Z Rzymu d. 27. Lipca. Margrabią Colloredo i Hrabia Castellini Gubernatorowie pierwszey fortecy Urlana pod Modeną, drugi Ferrarckiego Kralu, wezwani tu od Ojca S. byli, niewiadomo dla jakiey przyczyny. Rozmaite turady odprawiono, po ogłoszeniu od Xiążęcia Modenkiego nowego wyroku dōbr Kościelnych tyczącego się. Obywatele Miasta Benewentu poczynają już doznawać oplakanych skutków oderwania onych od zwierzchności Stolicy S. Kazano wszystkim lenne dobra w Benewentańskim Powieście mającym papiery na potwierdzenie lenności sweiey produkować, pod karą utracenia tychże lenności. Niektórym nawet też lenne dobra już odebrano, i nie perwiey przywrócić obiecano, aż dokumenta na nie pokażą. Sławneinū między innemi Klasztorowi iednemu odebrano dobra, które tenże Klasztor od tyśiąca lat za panowania ieszcze Longobardów posiadał. Darowane od Xiążąt Longobardów te dobra były, ale Akt donacyi zaginął.

Z Rzymu d. 30. Lipca. Drukują tu, wē nader tajemnie, odpowiedź na memoryał Parmeński, cała ta odpowiedź w 15 lub 20 arkuszach będzie zawarta, po iednym tylko exemplarzu pościć mają do Dworów wszystkich zagranicznych. Zaśliych rozterków skutki z wiela miar już się nam czuć dała. Pensye wielu Professorów Akademi tuteyszey della Sapienza nazwaney wyznaczone były na dochodach Hrabstwa Wenetyńskiego od Francuzów zażechanego. — Katedra Lekarska, która w tym

czasie zawakowała, że łatwo nauczyciela otrzyma, gdyż trudna jest nader rzecz w tak smutnym czasie wynaleść dochody na mieysce tych, które istały, a do tego nie wiemy ieszcze co się z wielką częścią pozostałych stanie. Z Dalmacyi piszą, iż Otomanlika Porta znaczną tam kwotę wojska posłała ku *Montenegro*, gdzie *Stefano* oszuzł trzymować się nie przestając zjednawszy sobie serca i miłość tamecznych mieszkańców, co wszystkim nie małej troskliwości nabawiło, a mianowicie Rzeplą Wenecką, która zbliżeniem się tak ogromnego wojska Tureckiego wielce jest ztrwożona. Posel Wenecki w Carogrodzie domagał się nie jakiego w tej mierze objaśnienia, a lubo Cesarzkim imieniem ogłoszono, iż Rzeplta nie ma czego się obawiać, jednak iż przyrzeczenia tego na piśmie otrzymać nie potrafił, wielka jest w Wenecyi troskliwość. Senat wszystkie nawet przedsięwzięcia frzodki na uniknienie wszelkiego nieszczęścia.

Od granic Włokich d. 26. Lipca. Podług niektórych wiadomości Xiążę Jmć Modeny rozmaite wojenne przygotowania czyni, wojsko swoje gromadzi, i wojenne ryszunki zbiera. Głoszą też, iż pomieniony Xiążę Jmć opanować chce Xięstwo Ferrarskie chociaż do lat 150 do Stolicy Świętey należące, i oneyże przez rozmaite traktaty przyznane. Xiążę ten rości do Xięstwa Ferrarskiego pretensyą iako pochodzący z Familii *d'Este* która nad tym Xięstwem przed tym panowała. Przydają też, iż na 6,000 Hiszpanów, między któremi jest 2 tysiące Miqueletów z Barcellony do Włoch przesłanych będzie, to wojsko podług wszelkiego podobieństwa uda się do Korfyki, gdzie Korfykanie gotowi są do bronięcia wolności swojej, do ostatney krwi kropelki.

Z Civita-vecchia d. 26. Lipca. Podług odebranych wiadomości z Korfyki, wojska Francuskie nie przestają tam przybywać. Z tym wszystkim rozmaite tymże wojskom na różnych mieyscach trafiają się przygody. Korfykanie bawiący się okopaniem Miasteczka *S. Pellegrino*, gdy postrzegli przybywające statki Francuskie, i domyślali się, iż żołnierzy na brzeg wylądzić chcieli, dawanem ognia z ręczney strzelby, zniewolili

ie do cofnienia się nazad. Powietrzeteż na tey wyspie, by-
najmniej Francuzom nie służy, część ich znaczna już wy-
marła, a reszta zbliżenie się wielce poostałych trwoży.

Z Bononii d. 26. Lipca. Regency w Xięstwie Mediolań-
skim zakazała pod karą konfizkacyi wywożenia zboża. Już
dwa statki pszenicą naładowane, a ku Grizonem żeglować ma-
jące przytrzymano. Gryzonowie tey okazji przyzwoite
uczynili reprezentacye, na które co odpowiedziano ieszcze
nie wiadomo. W tuteyszym Kraiu iecno utrzymują, iż spo-
sób postępowania Francyi względem wyspy Korsyki przy-
czyną być może nowych w Europi rozruchów. Anglicy
na wprawienie w niewolę Korsyanów spokojnie nie
patrzą, a do tego z cierpieć nie mogą, aby odjęta im wolność
była prowadzenia żywności i amunicyi Korsykanom. Przy-
dają nawet, iż Dwór Toskański nie chętnie widziałby idącą pod
jarzmo Francuzów tę, dla położeni swoiego tak znakomitą
wyspę.

Z Liworny d. 29. Lipca. Fregata Francuska *l' Hirondelle*
nazwana pod Kommandą Kawalera *Thabert* zostająca tu przy-
była, zlecono iey obiehać wszystkie porty i brzegi szródzie-
ni ego morza, dla ułożenia mapp iorkich iak tylko będzie
mogło być naydokonałszych. *Z brzo Ferrajo* piszą, iż tam
przeciwne wiatrami zniewolony statek Francuski stanął, ma-
jący 3 Kapitanów i 55 ludzi z korpu Artylleryi Francuskiej
i armat polowych 24 z przyzwoitą amunicją, wszystko to do
Korsyki posyłaia. Ugoda porzednictwa Francyi między Ge-
nueńczykami i Korsykanami, koń z się dnia 6 przyszłego mie-
saca, co wielką za sobą pociągnie zmianę. Francuzi w *Bastia*
powiadaia, iż Dwór ich nie myśli wyne z Korsykanami toczyć,
ale Korsykanie urodzeni i wychowani w wolności poiąć nie
mogą, co za cel być może przybycia tak ogromnego wojska
Cudzoziemskiego bez ich dołożenia się, a zatem wszystkie przy-
zwoite do bronienia się przedsiębiają rzodki. Francuzom oko-
ło *Bastia* nader iest cialno, dla tego też z wysłaniem innych po-
cztów Francuskiego wojska z *Mafylii* zatrzymano się.

Z Tridentu d. 6. Sierpia. Głoszą tu, iż za przystąpieniem Turków ku Montenero ożut Stefano z swą partyą uciekł w góry, z kąd dla następującej się z nimi nie może. Liczba tych buntowników iader ogromna jest, nie zechcą im na pieniądzach, a podług wszelkiego podobieństwa wsparci są od postronnej jakiej potęcy pragnący Turków u siebie zaprznać. Wenetowie Pana Zasto i Generała Wurtzburg do Dalmacyi wysłali z rozkazem zgromadzenia Góralów tamecznych iader walecznych z założenia obozu i pilnowania obrotów nie tylko buntowników, ale też i Turków.

Z WARSZAWY DNIA 7. WRZESNIA.

Delegowani od Trybunału Głównego W. X. Lit. do J. K. Mci P. N. M. z rekognicy Jhmé Panowie Frackiewicz z Sinołęńskiego, i Kamiński z Łdzkiego Deputaci przybywszy tu przed zesłą Niedziłą, mia honor dnia czwartego Miesiąca terażniejszego prezentować Najjaśniejszemu Królowi Jmci P. N. M. podobnymże o tym samym czasie są zaszczytzeni honorem powitania Króla Jmci P. N. M. Jhmé Panowie Tyzenhauz Podskarbi Nadworny Liteski, i Karr Pulkownik Rosyjski, z których pierwszy z Litwy, drugi z Petersburga świeżo tu powrócili.

Doroczna szczęśliwość na Tron wyniesienia J. K. Mci P. N. M. pamiątka zwykła Dworu obchodzona była na dniu dzisiejszym uroczyście. Najjaśniejszy Pan N. M. złożone sobie z tej okoliczności od zromadzonego na Pokoie Zaukowe Państwa odbierał łaskawie przeymie powinzowania, udał się potem do Kollegiaty na śchanie Mszy Świętej, po której dokonczeniu śpiewano Hymn *Te DEUM Laudamus*, przy nieustannym przez Artyllryę Koronną z armat ognia wydawaniu.

Akademia Kawalerska Jhmé PP. Kadetów po codziennych z różnych nauk Examinacj które wielokrotnie J. K. Mć przytomnością swą łaskawie zaszczycać raczył, w przeszłym tygodniu z wielkim zaszczytem pochwałą, tudzież ukontentowaniem Najjaśniejszego Pana Exercycium odprawiła wojskowe.